

חנוכה בגן

חג החנוכה אהוב מאוד על הילדים. בדרך כלל הם חוזרים הביתה מאוכזבים בראש חודש כסליו שעדיין לא חילקו את החנוכיות... וקשה להם לעכל שהחג יגיע רק עוד שלושה שבועות. מפצה על כך האווירה בגן, סיפור נס המכבים וחזרה ותרגול בנושאי חנוכה השונים. מעבר להלכות החג, המנהגים וסיפור הניסים, אפשר ללמד הרבה בתחומים שונים ומגוונים כאשר הנושא העיקרי הוא עדיין חנוכה ונושאי רוחב כמו אוריינות, שפה ומתמטיקה מאתגרים את הילדים ומשלימים את מאגרי הידע. הכל כמובן בדרך חווייתית ולמידה משמעותית.

לקראת חודש כסליו הקפנו את נושא החנוכה מהיבטים שונים בכל תחומי הלמידה: אוריינות, פונולוגיה חשבון, תפיסה חזותית, תפיסה שמיעתית, שפה, הבנה מוטוריקה ויצירה.

הפעם נחלק את הפעילות בגן לפי תחומי הלמידה אפשר לחזור על המשחקים כל יום או לגוון כל יום תחום אחר.

התמקדנו בתכנים המותאמים לגילאי 5

פונולוגיה:

משחק בסביבון

משחקים בסביבון, המלמד מדביק על הסביבון מדבקות עם אותיות שונות (ואפשר כל פעם להחליף) כאשר הסביבון נופל בודקים איזו אות רואים כלפי מעלה ומחפשים מילה שמתחילה באות זו. אפשר לחפש מילה שקשורה לחנוכה ואפשר גם מילה כללית. מצורף דף משימה- התאמה בין 2 ציורים בעלי צליל פותח זהה.

אוריינות:

מילים לחנוכה לפי הא'ב'

מצורף כרטיסי מילים לחנוכה לפי כל אותיות הא'ב'.

רעיון לפעילות: כל ילד מוצא מילה שמתחילה באותה אות בו מתחיל השם שלו.

או: ילד אחד הוא "הסופר" הוא מתחיל: א-ל-ף וסופר בשקט עד שאומרים לו "סטופ" מה האות שיצאה? מי הראשון שמוצא מילה שקשורה לחנוכה באות?

מצורפים כרטיסי מילה לתלייה בפינת האוריינות בגן. הילדים מעתיקים את המילים ולומדים לזהות מילים הקשורות לחנוכה.

חשבון:

מצורף משחק חשבון. הוראות למשחק מצורפים למשחק.

רעיון לפעילות: מכינים מגש עם 6 סופגניות. בכל תור זורקים את הקוביה: צריך "לאכול" או "לאפות" סופגניות בהתאם למה שיצא בקוביה.

לדוגמא: על המגש יש 6 סופגניות, זרקנו קוביב ויצא: 4. כמה נצטרך לאכול בשביל שיהיה 4? - מורידים 2 סופגניות מהמגש... בתור הבא, יוצא בקוביה 5- צריך "לאפות" עוד סופגניה- מוסיפים למגש סופגניה...

מוטוריקה גסה:

בורחים במערות

מספרים על היהודים שברחו למערות כדי ללמוד תורה ולשמור שבת. מכינים בפינת הגן מערה משני שולחנות מכוסות באלבד חום שבו יוכלו לפחות חמישה ילדים לשבת בצפיפות. מכינים "מרוץ מכשולים" כמסלול לפתח המערה ו"היהודים" צריכים ללכת על המסלול ולהגיע בזהירות בלי להכשל.

(שני כסאות ומעליהם קשור חבל שצריך להתכופף תחתיו, סרט דבק חשמל שצריך ללכת עליו עקב בצד אגודל, קוביות עץ גדולות שהולכים עליהן בשיווי משקל כמו על גשר. אפשר גם לפתוח מנהרה מבד ולזחול בתוכה) אחרי שכל היהודים עברו ומסתתרים במערה, מגיעים "היוונים" וגם הם עוברים במכשולים ולבסוף קוראים ליהודים לצאת... אך היהודים צועקים "שמע ישראל" והמשחק מתחיל מהתחלה עם דמויות חדשות....

משחקים בסביבוני-

הילדים הם הסביבוני. הם צריכים לעמוד על רגל אחת, ולהתנדנד

"על ראשי אני עומד"

כל היום כאן מתנדנד,

(אחר כך הם מרימים את הידיים מעל הראש ומסתובבים סיבוב לימין סיבוב לשמאל ונופלים)

את הידיים מרימים

מסתובבים והופ! נופלים

נס גדול היה פה !!

תפיסה חזותית:

צלליות

המלמד יכין מסך מבד לבן קשור בין שני כסאות ומאחריו מנורת שולחן דולקת מחשיכים את הגן ומציגים מאחורי המסך הלבן חפצים שונים על ידי שמקרבים אותם לבד הלבן כשהמנורה דולקת מאחוריהם. נוצרת צללית על המסך. והילדים צריכים לצעוק מה הם רואים- כד, נר, חנוכיה, או חפצים אחרים. אפשר לשכלל את המשחק שמערבבים חפצים שונים. כאשר הילדים רואים משהו שקשור לחנוכה- מוחאים כף וכאשר הם רואים משהו שאינו קשור לחנוכה רוקעים ברגליים.

מצורף דף משימה להעתקת דגמים

תפיסה שמיעתית:

משחק הנרות

המלמד מחלק לילדים בגן נרות צבעוניים כל ילד מחזיק בנר בצבע אחר. המלמד מכריז על צבע "אדום" וכל הילדים שיש להם נר אדום קופצים למרכז. כך הוא מכריז כל פעם על צבע אחר ומנסה גם "לבלבל" את הילדים... אך הילדים הם חכמים ולא מתבלבלים....

מוטוריקה עדינה:

מצורף דף משימה של לעבור על קווים לפיתוח המוטוריקה העדינה.

מצורף שבלונות להעתקה של: כד, נר, סביבון, חנוכה

רעיונות ליצירות

- ניתן להביא לילדים בריסטולים שחורים בגודל A4 ולתת להם להעתיק דגמים של נרות, כדים או סביבוני עם צבעי פנדה בגוונים זרחניים כאשר הם מורחים עם קצות האצבעות את הצבע מסביב לדגם. (מצורפים דגמים להעתקה) **יכולות מוטוריות:** העתקת דגם, מריחה באצבע.
- יצירת פסיפס. נותנים לילדים ציור של כד (ניתן לצלם מהדוגמא) נותנים להם שאריות של ניירות צבעוניים עדיף בצבעים זורחים ונותנים להם לגזור משולשים בגדלים שונים. אחר כך מדביקים את המשולשים בצפיפות בתוך הכד. אפשר להסביר לילדים שזהו כד שבור שנמצא בחפירות בירושלים. ואנחנו כעת מדביקים ומשלימים אותו **יכולות מוטוריות:** גזירה, הדבקה.
- מכניסים לתוך ניילונית שקופה של קלסר שלושה גוונים בהירים! של צבעי גואש. (כמה טיפות) סוגרים את הניילונית באופן הרמטי על ידי פס רחב של דבק סלוטייפ כדי שהגואש לא יצא. ונותנים לילדים לפזר את הגואש על פני כל השקית. נוצרים גוונים מרהיבים המשמשים כרקע. מצירים על הניילונית בטוש ארטליין ציור מתאים. **יכולות תחושתיות:** חוויה של מגע- הילדים נהנים מהמגע של הגואש בלי להתלכלך.
- חנוכיה ממתקים. הבסיס הוא וופל מצופה נועצים בו קיסמי שיניים כמספר הנרות ונועצים בקיסמים במבה צהובה- זה הנר- במבה אדומה - השלהבת **יכולות מוטוריות:** אחיזת פינצטה, נעיצה שמירה על קו ישר.
- יצירות בשחור לבן- נותנים לילדים חומרים מסוגים שונים בצבעי שחור ולבן (מדבקות, קרעי נייר, דבק חשמל, בריסטולים, קרפים...) ודף מחולק באמצע לאורכו חצי דף שחור וחצי דף לבן (ניתן להדביק שני חצאי דפים עם סלוטייפ מאחורה) מעתיקים משבלונה ציור (כד, נר, סביבון וכו') בחלק הלבן מדביקים חומרים שחורים ובחלק השחור- לבנים. ניתן ללמד את הילדים סימטריה- כל מה שיצרנו בצד השחור בלבן באותם חומרים בדיוק נשתמש בצד הלבן - בשחור.